

Tbv onderzoek naar kwaliteit MaVa: beschikbare info over zorginstellingen: Verpleging en verzorging

Info via:

Agentschap NL, Henk Waaldijk, Irma Thijssen
TNO, Stafen van Heumen, Centrum voor Zorg en Bouw
Actiz, Drs. D.Holtkamp
AHB Consultancy, Albert hulshoff

Zie onze website: www.energiebesparingindezorg.nl

Actuele ontwikkelingen

Zorgaanbieders zien met de invoering van de NHC, (Normatieve HuisvestingsComponent), overgangsregime 2012- 2018 meer risico's in de vastgoedexploitatie op zich afkomen. Zeker in combinatie met de plannen uit het Lenteaakkoord voor het extramuraliseren van lage zorgzwaartepakketten (deze ouderen krijgen straks zorg thuis i.p.v. in een zorginstelling) dreigt vooral voor verzorgingshuizen overcapaciteit en dus leegstand. Hierdoor zijn zorgaanbieders terughoudend geworden met investeringen in nieuwbouw en in bestaande gebouwen. Zeker investeringen met een, vanuit de zorgaanbieders optiek bekeken, onzekere opbrengst, die niet bijdragen aan het primaire zorgproces, worden vooruit geschoven. Om die reden worden veel energiebesparende maatregelen niet genomen.

split incentive

Vooral in de verzorging en de GHZ/GGZ/jeugdzorg is dit knelpunt aanwezig. De gebruikte panden zijn in veel gevallen geen eigendom van de instelling maar worden gehuurd van vastgoedpartijen waaronder woningbouwcoöperaties. De huurder is dan veelal niet bij machte om de investeringen, die in principe ook de waarde van het vastgoed kunnen verhogen, af te dwingen. Verhogen van huurtarieven is een lastige discussie waardoor de kosten wel bij de eigenaar komen te liggen en de baten niet. Ook bij sterk budgetgestuurde organisaties kan dit knelpunt zicht intern voordoen. De verwachting is dat door de extramuralisatie (ouderen krijgen straks zorg thuis i.p.v. in een zorginstelling) dat investeringen in energiebesparing eerder af- dan toe zullen nemen.

Ontzorging / ESCo

Belangrijkste ontzorgingsconcept is een EscCo. In de zorg is er een **marktpotentieel van 0,32 Mton CO2 per jaar** voor de EscCo markt. Hiermee kan **0,23 PJ energiebesparing** gerealiseerd worden. Vooral klimaatinstallaties en systemen voor opwekking van duurzame energie komen in aanmerking.

energetische kwaliteit

Verpleeghuizen hebben het grootste aantal gebouwen, dat na 1970 is gebouwd.

	BVO (x 10 ⁶ m ²)	Bouwjaarklasse (op basis van m ²)					
		tot 1960	1960-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	vanaf 2000
Ziekenhuizen	7,2	17%	22%	31%	17%	8%	5%
Verpleeghuizen	7,1	4%	15%	28%	15%	22%	16%
Verzorgingshuizen	7,0	9%	18%	24%	22%	21%	6%
GHZ/GGZ/Jeugdzorg	8,0	12%	8%	21%	18%	24%	17%
Totaal	29,3						

Wat is naar schatting de potentieel te behalen besparing in de voorraad?

- Er ligt nog ruim € 100 miljoen aan besparingspotentieel op energieverbruik in de zorg. Voor de sector Verpleging en Verzorging is dat € 64 miljoen . Het gaat vooral om investeringen met een korte terugverdientijd. In 80 % van de verpleging-en verzorgingstehuizen is bijvoorbeeld de installatie niet goed afgesteld. De grootste besparingen van rond de 25% zijn te behalen in de sector verpleeg- en verzorghuizen.
- Ook voor de GHZ/GGZ/jeugdzorg zijn besparing van deze omvang berekend. Hierbij moet de kanttekening geplaatst worden dat waar specifieke informatie over deze cluster niet voorhanden was de cijfers voor verpleging en verzorging gebruikt zijn.
- Het realiseren van de besparingen bij verpleeghuizen zal, gezien de hoge werkdruk en de financiële beperkingen in die sector, niet vanzelf tot grote effecten leiden.
- Verzorgingstehuizen kunnen door hun samenwerking met woningbouwcorporaties deels van de daar aanwezige kennis profiteren.
- Het realiseren van besparingen in de GHZ/GGZ/jeugdzorg vraagt gezien de diversiteit van de gebouwvoorraad, functionaliteit en organisatie van deze sector ook een gediversifieerde aanpak.

Besparingspotentieel per cluster

	Primair (PJ/jaar) (%)		CO2 emissie (kton/jaar)	Energiekosten (x miljoen €/jaar) (%)	
Ziekenhuizen	1,88	12,4	82	15,89	9,7
Verpleeghuizen	3,18	25,9	166	32,09	24,7
Verzorghuizen	3,15	26,1	164	31,81	24,8
Jeugdzorg, GGZ, GHZ	3,57	25,9	186	35,99	24,6
totaal	11,7 8	22,1	598	115,72	20,4

Uit Builddesk Marktstudie 'CO2-besparingpotentieel ESCo's in utiliteitsbouw

Overzicht uitkomsten marktpotentieel								
Indicator	Onderwijs	Zorg	Winkels	Kantoren (markt)	Kantoren (overheid)	Bedrijfs hallen	Overig	Totaal
CO2 reductie (Mton CO2/jaar)	0,18	0,32	0,11	0,25	0,10	0,06	0,06	1,07
Energiebesparing (PJ/jaar)	0,13	0,23	0,09	0,23	0,09	0,05	0,05	0,86
Huidige marktmet (mln euro/jaar)								4 *
Potentiele marktmet 2011-2012 (mln euro/jaar)	11	9	6	24	12	4	3	69
Potentieel effect op werkgelegenheid (FTEs)								691

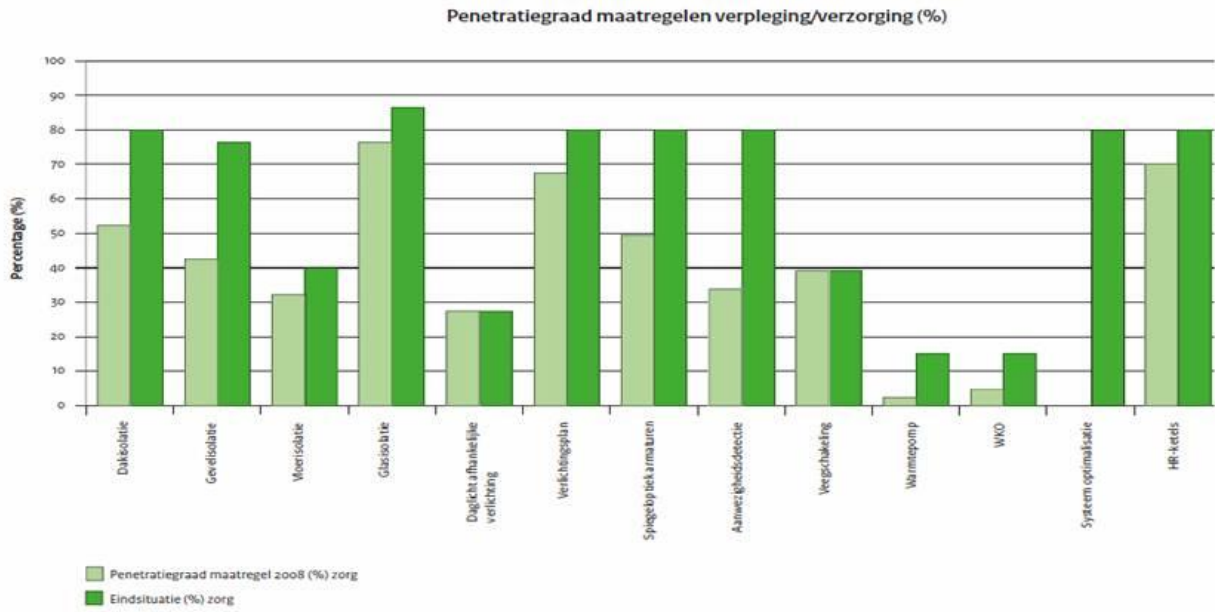
Gegevens uit sectorrapportage MJA UMC

Sectorgegevens	<Sectornaam>	
Aantal deelnemende inrichtingen		9
Aantal inrichtingen in dit rapport		9
Aantal toetreders		0
Aantal uitreders		0
Werkelijk energieverbruik 2011 (TJ)		5.497,3

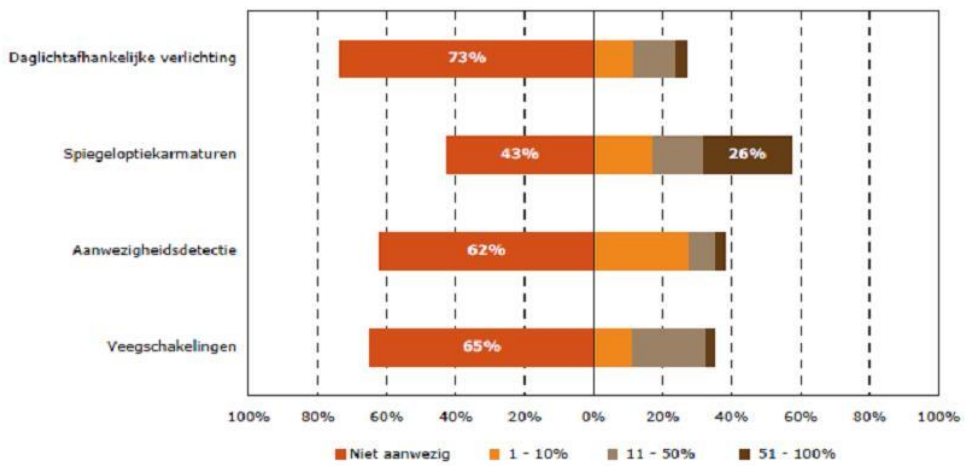
Effecten van maatregelen	2011 t.o.v. 2005	2011 t.o.v. 2010
Procefficiencyverbetering	12,5%	3,0%
Besparing in de keten [TJ]	45,3	14,4
Duurzame energie [TJ]	1085,5	-20,5

	Oppervlak gebouwen (mln. m ²)	Primair energiegebruik (PJ/jaar)	Energiekosten (mln. €/jaar)
Ziekenhuizen	7,2	15,2	163
Verpleging	7,0	12,3	130
Verzorging	7,1	12,1	128
GGZ/GHZ/Jeugdzorg	8,0	13,8	146
Totaal	29,3	53,3	567

verlichtingsmaatregelen (Ubouwpanel)

Bron: Stratus marktonderzoek 2010

isolatiemaatregelen (Ubouwpanel)

